

НАРОДНА БАНКА

СРБИЈЕ



Šest godina tranzicije – rezultati i izazovi

Radovan Jelašić, guverner Narodne banke Srbije
Beograd, 17. oktobar 2006.

Monetarna politika funkcioniše i u Srbiji/na Balkanu!

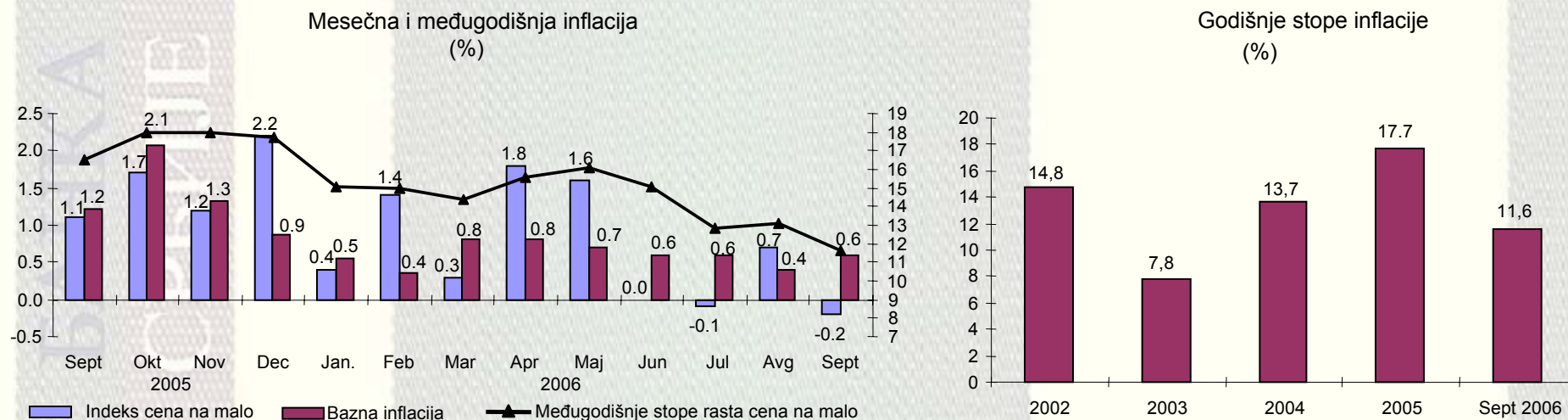
- Kamatna stopa na dvonedeljne repo operacije iznosi 18% p.a, a iznos koji banke mogu da kupe nije ograničen;
- Koridor kamatnih stopa kreće se $\pm 4\%$ referentne kamatne stope;
- Od novembra će početi emisija šestomesečnih hartija od vrednosti čiji će iznos biti ograničen, a kamatna stopa neograničena, kako bi se zamenile dvomesečne hartije od vrednosti;
- Dnevne oscilacije kursa postaju uobičajene i u Srbiji.

**Posmatrano na srednji/duži rok, domaća valuta
služi kao termometar ekonomije!**

Vraćanje na naš dinar nije trenutna stvar, već proces

- Tri decenije inflacije, tradicionalnog lobiranja izvoznika, visokog stepena evroizacije/dolarizacije, naviknutosti na stranu valutu... nije nešto što se može promeniti preko noći;
- Fizička lica/preduzeća su nezaštićena, zaštita centralne banke ne može nestati preko noći;
- Na čelu NBS svojevremeno bio je guverner koji je jednom rekao “Inflacija ne može da raste onoliko brzo koliko ja mogu da štampan novac...” – pogodite šta se desilo posle;
- Što pre fizička lica, preduzeća, pa čak i država, shvate značaj i vrednost dinara – platiće manju cenu;
- Lako je uveriti strance, naši ljudi su tvrd orah;
- Kratkoročni cilj: znatno povećati državne štedne depozite/depozite u dinarima u narednih 12 meseci.

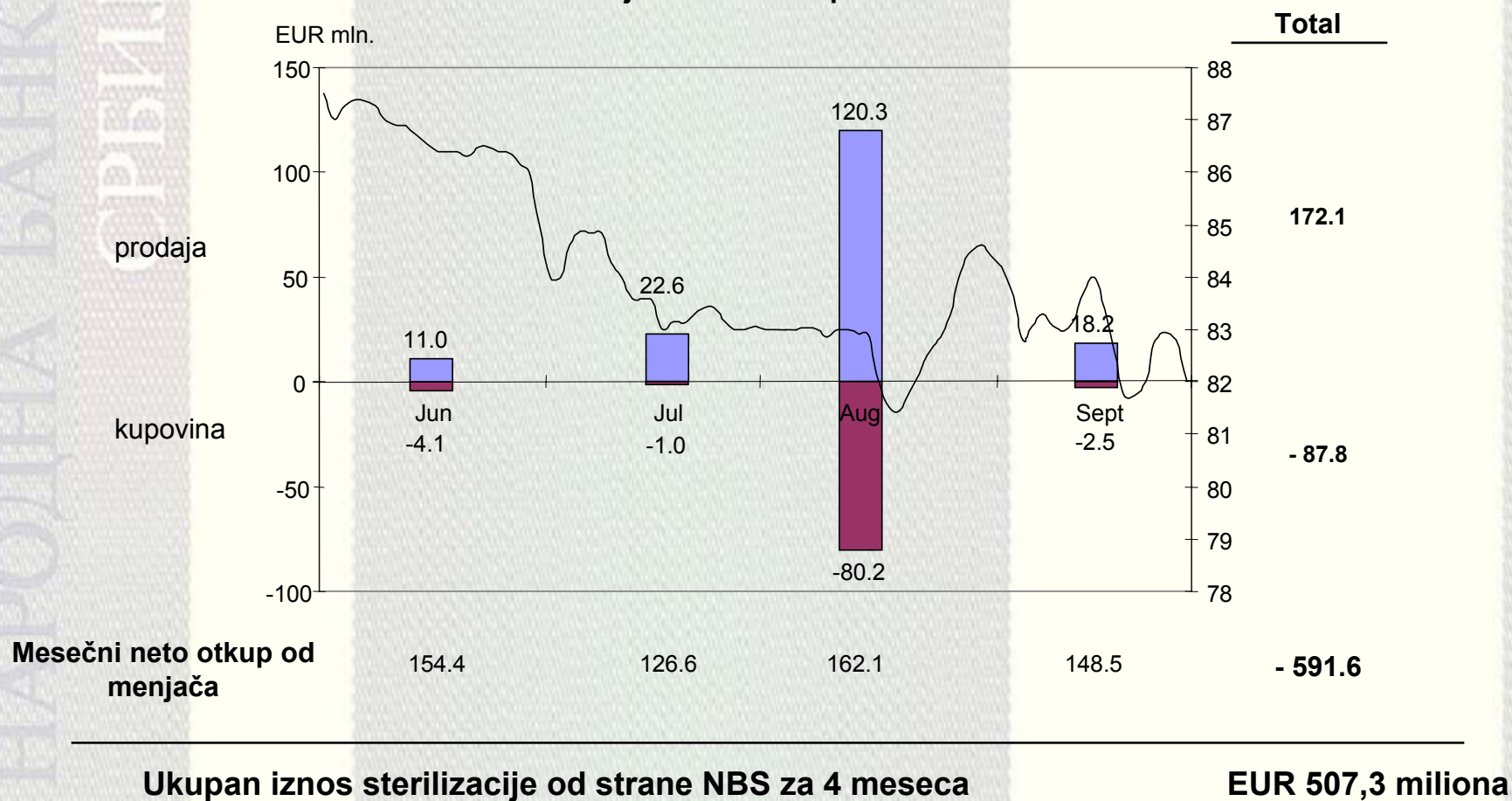
Tokom 2006. stopa inflacije je stavljena pod kontrolu



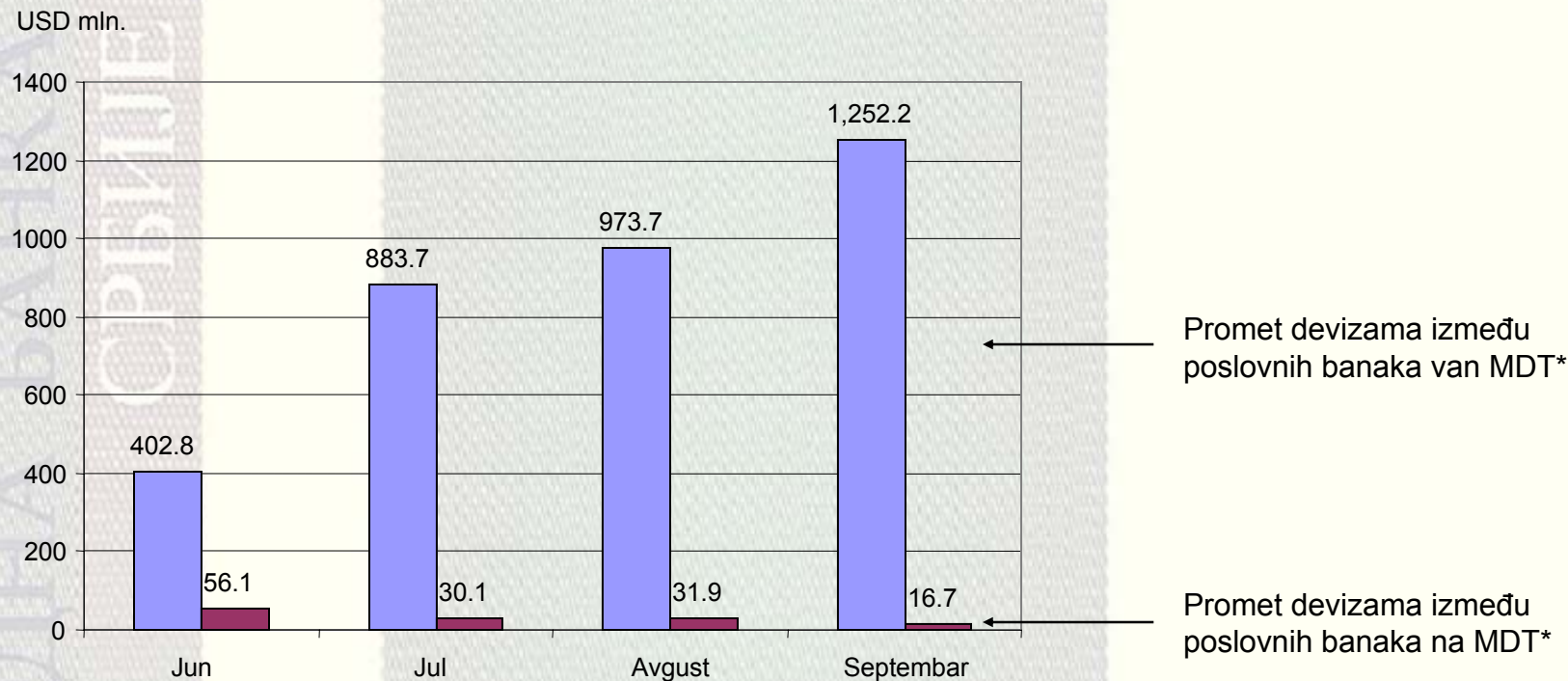
- Inflacija u periodu januar-septembar 2006. godine iznosi: bazna 5,5%, ukupna 6,1%;
- Na kraju 2006. godine bazna inflacija bi trebalo da iznosi između 7 i 9% na godišnjem nivou, a ciljna inflacija za 2007. je 4-8%;
- Iako je međugodišnja stopa inflacije niska, bazna inflacija je još uvek prilično visoka;
- Devizni kurs više nije instrument, već samo indikator transmisije monetarne politike;
- NBS će koristiti sve raspoložive instrumente kako bi postigla svoj cilj!

NBS i dalje vrši sterilizaciju na deviznom tržištu otkupom deviza od menjača

Intervencije NBS na MDT-u u periodu jun-septembar 2006. i kretanje kursa dinara prema evru



Devizno tržište između poslovnih banaka se značajno produbilo u poslednja četiri meseca



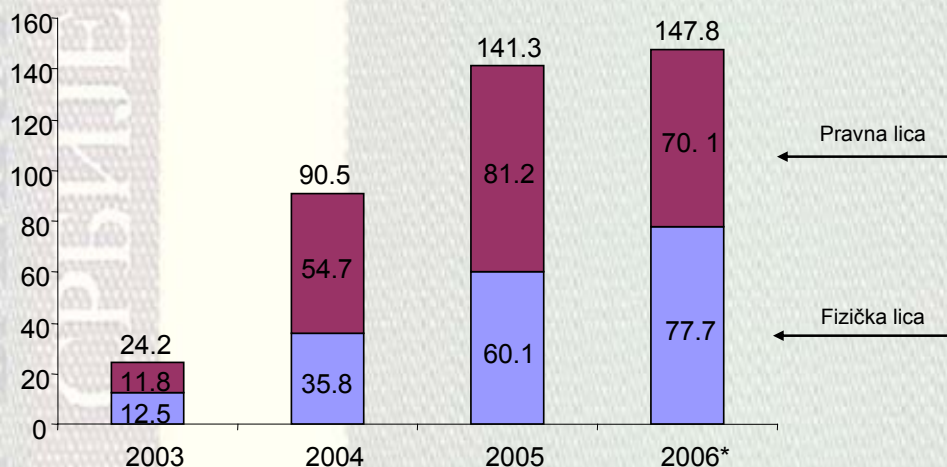
- Veliki promet između poslovnih banaka je najbolji dokaz da se tržište značajno produbilo i da je kurs realan;
- NBS namerno preusmerava menjače ka bankama kako bi se kurs formirao isključivo između poslovnih banaka.

* Međubankarsko devizno tržište

Kreditni rast je priličan, ali po glavi stanovnika znatno ispod zemalja sa sličnim BDP po stanovniku

CSD mlrd.

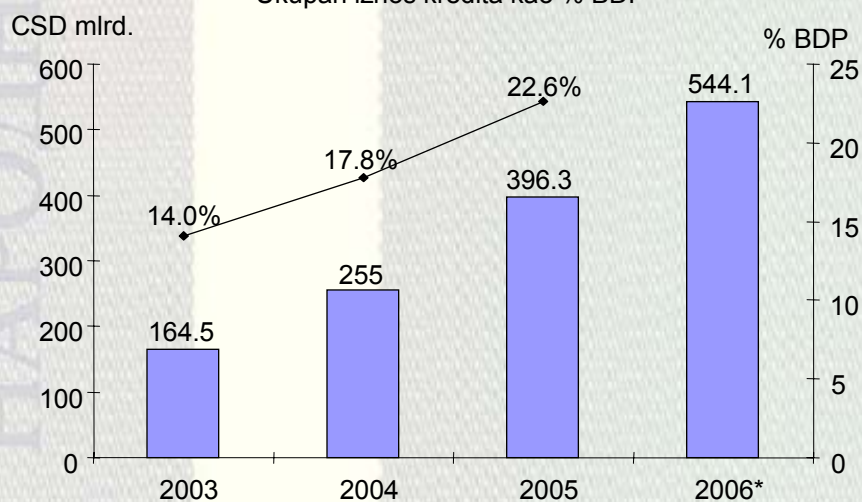
Rast kredita u periodu 2002-2006



Učešće kredita nemonetarnom sektoru u BDP (%) u 2005.:

Srbija	22,6%
Rumunija	21,7%
Bugarska	44,5%
Hrvatska	66,12%

Ukupan iznos kredita kao % BDP



* Aproximacija zasnovana na podacima za prvih 8 meseci

Glavni izazovi u pogledu kreditnog rasta

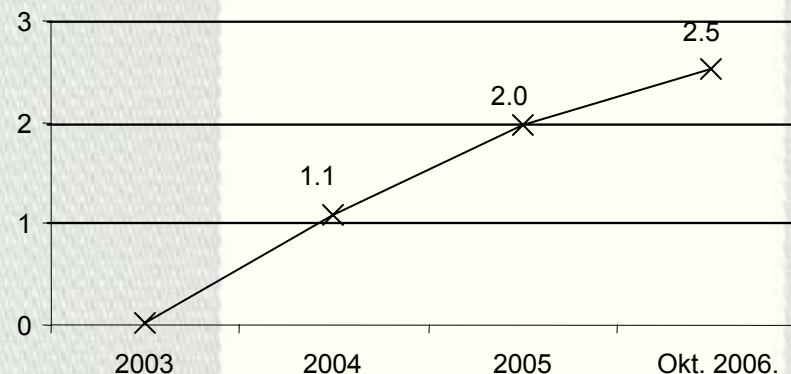
- Krediti u stranoj valuti – u prvom redu u EUR i CHF, koje najčešće uzimaju nezaštićeni zajmoprimci;
- Krediti nerestrukturiranim velikim državnim preduzećima, koji se smatraju kvazidržavnim dugom;
- Transparentnost bankarskih usluga i edukacija klijenata;
- Kreditni rejting zemlje je BB-, što znači da treba da uradimo još dosta toga na putu tranzicije.

DinaCard sistem – uspešna priča!

Oktobar 2006:

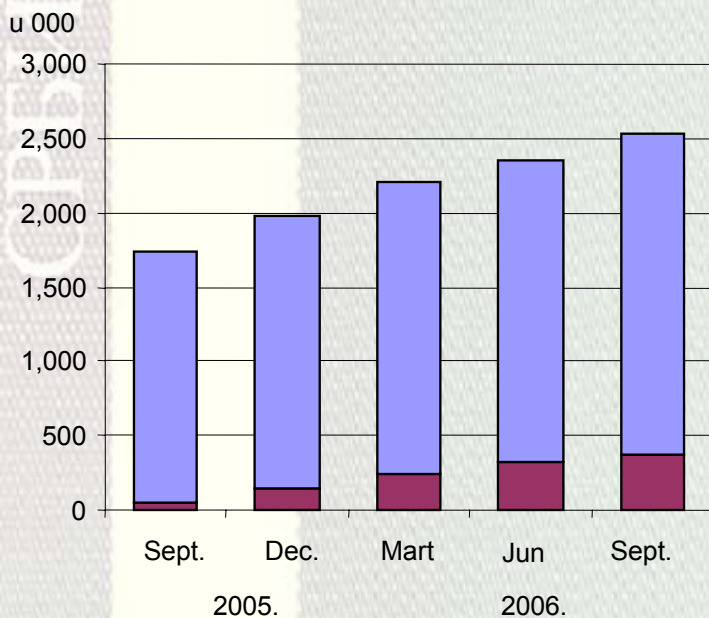
- Sve banke koje posluju na teritoriji Srbije članice su DinaCard sistema;
- 2,5 miliona izdatih kartica, od kojih je 33% aktivno;
- 37.500 POS terminala;
- 1.011 bankomata;
- U prva tri kvartala 2006. ostvareno je 12,4 miliona transakcija DinaCard karticama i 32,2 mlrd. ukupnog prometa.

Broj izdatih DinaCard kartica u milionima

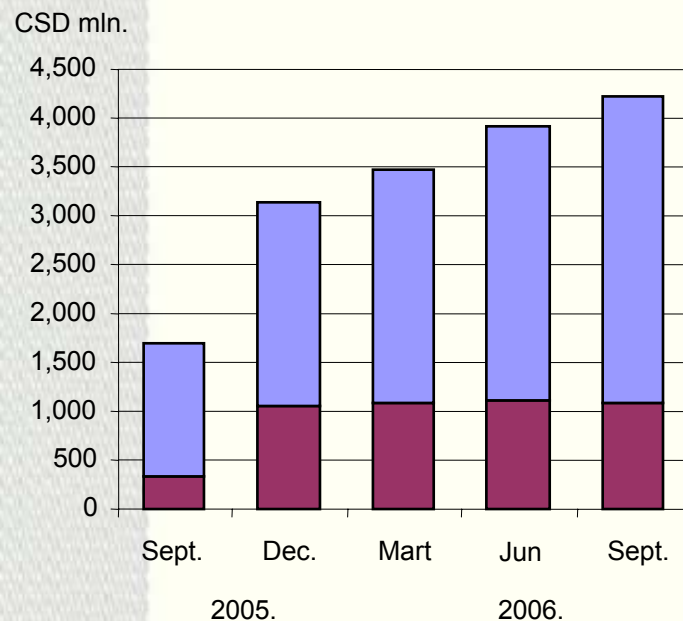


Promet debitnim i kreditnim DinaCard karticama je više nego udvostručen tokom poslednjih 12 meseci

Broj izdatih DinaCard kartica



Ukupni promet DinaCard karticama

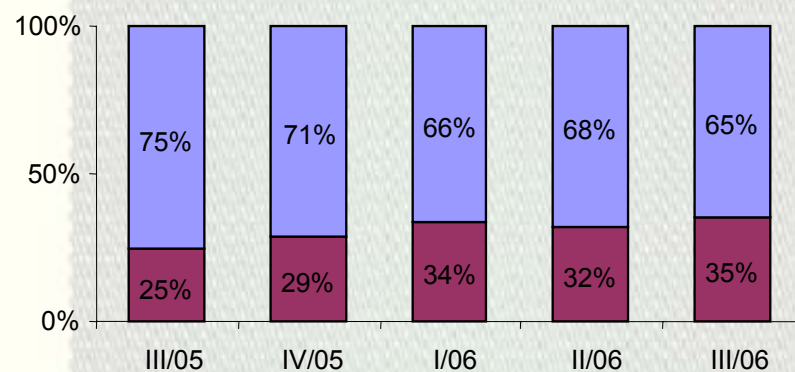


 Kreditne kartice

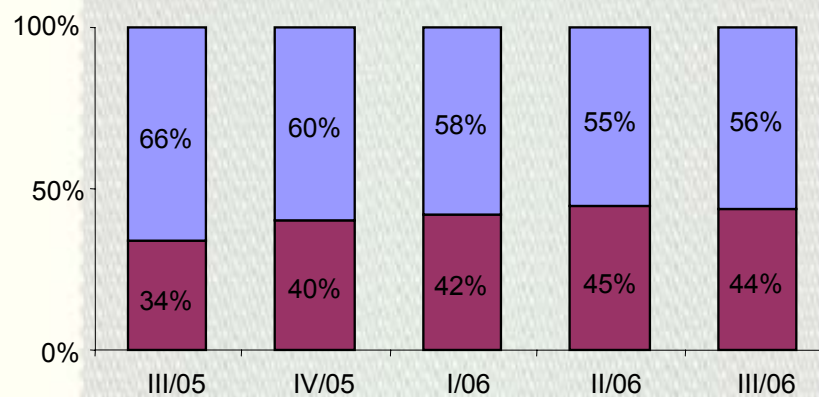
 Debitne kartice

DinaCard sistem učvršćuje svoju poziciju na tržištu

Učešće DinaCard sistema u ukupnom broju transakcija, po kvartalima



Učešće DinaCard sistema u međubankarskim transakcijama, po kvartalima



 DinaCard  Ostali kartični sistemi

Stabilan ekonomski razvoj stavlja na pleća političara još veću odgovornost

- Rezultati u 2006.godini: rekordno visok nivo stranih direktnih investicija, ~6% rast BDP, jednocifrena inflacija krajem godine, suficit budžeta, uspešna privatizacija, naročito u bankarskom sektoru...
- Ali šta je sa izgledima za ulazak u Evropsku Uniju?
- Šta je sa sledećom fazom reformi? (uloga države u privredi, penzijski sistem, državni službenici....)